

Dalen Belić

POSLJEDNJA POLKA U RIJECI

Pariz smrdi, Venecija smrdi i Rijeka isto smrdi. Zaudaraju na benzin i kanalizaciju, na znoj i jeftine pekarske proizvode. Njihove su rijeke nabujale i smeđe, a kiše gnjile. Ulicama takvih gradova mačke lutaju zgužvanih brkova. Danas je sunce zapeklo pa se izležavaju na kontejnerima.

Podstanar sam u socijalističkom stambenom bloku, u zgradi s rednim brojem trideset i osam. Imamo portafon, ali živim sam. Svi su stanovi isti. Isti razmještaj soba. Iste klimave police na kojima čekaju iste zbirke partizanske poezije, isti Tito u lovu i isti Erich Fromm. Roza pločice u zahodu i mutna voda u slavinama, plijesan u kutovima i drveni okviri na prozorima, križevi i Majke Božje sakriveni po raspadnutim ormarima. Ljeti klinici s kata iznad tresu lustere. Zimi te pucketanje debelog televizora preplaši iz sna pa do jutra slušaš kapanje u radijatorima. Kroz tanke zidove dopiru zvukovi tuđih nuždi i ljubavi i svima galebovi seru po terasama.

Gugutanje me budi oko podneva. Onda s krmeljima u očima moram puniti spremnik – pet kuglica pa klik. Škripim po hladnom parketu, potkošuljom brišem nos, polako i tiho otvaram vrata i s jednim tabanom na toplom betonu ciljам ravno u gada. Zadržim dah i stisnem okidač. Galeb frkne na neki bolji balkon.

Sto dvadeset kuna zračni pištolj na oprugu, pedeset za sedam tisuća plastičnih kuglica i trideset za poštarinu. Sljedećih sedam dana živio sam na palenti i još uvijek mi nije svejedno sušiti robu vani.

Čekam na stanici s maskom navučenom preko nosa, smrdljiva mi para magli naočale. Ne mogu pobjeći od vonja iz vlastitih usta. U busu se tandrkam zajedno s invalidima i studentima, maloljetnicama i jazavcima. Mučim se s napadajima kašljanja. Šofer pogađa sve rupe, bus se rita kao konj pred smrt. Vruće plastično sjedalo vibrira ispod guzice. Trese prepone. Još dvije takve rupetine i morat ću ruksakom sakrivati erekciju od babe na sjedalu pokraj. Okrenem glavu prema prozoru i gledam kako na Rječini čopori nebeskih štakora kruže oko parkiranih čamaca. Ako su galebovi *Stuke*, a njihova govna bombe, onda je grad koji teče prošao gore od Londona. Mokre gaće uvukle su mi se u guzicu i želim ih izvući van, no baba je već sumnjičava. Izlazim na Žabici.

Majka mi je govorila da ću gorjeti u paklu, ali toliko je vruće da mi se čini kako sam već završio tamo. Nema milosti za mamurne. Sunce tuče po bijelim granitnim pločama, Korzo bliješti ravno u oči. Ako već moram oslijepjeti, radije bih u Istri. Do tornja sam došao bez daha. Sjedam na pod, u hlad, i znojna leđa naslanjam na mrzli zid.

– Češ se benj gledat kad pokupiš upalu pluća.

– Fini kenjat, Jure– iskašljam se.

Stari Jure sjedi na praznoj gajbi piva, svira neku brzu polka-poskočicu i raspadnutom tenisicom lupa u pod. Ispred njega leži kofer za harmoniku. Unutra nema ni lipe.

– Ne znači da još ne moreš pokupit i upalu pluća.

– Jure, ne seri.

– Ne bude ti Bog otac Isus pomoga.

– Nema Boga, Jure.

– A znan da – starac mirna glasa prizna poraz.– Jebeš ča?

– Jeben sam sebe u mozak. Svakodnevno i bez milosti.

– Lipo, lipo...

– Di ti je maska, Jure?

– Fini srat... – odgovori Jure i udari neku nedefiniranu romantičnu melodiju – Osvrni se malo oko sebe, otrok. Cila Rika je krcata studenticama.

Osvrnem se oko sebe. Najprije desno, na Korzo, zatim lijevo na stari grad. Nema ni taksija. Nema ni pandura, klošara, beskućnika, studentica, golubova, ikoga.

Možda je napokon stigao armagedon. Možda će već sutra Rječinom poteći krv, a umjesto golubljih izmetina zapljuštat će žabe. Prošlog je tjedna tuča porazbijala retrovizore, glave i usjeve. Komaraca ionako ima pun kurac, a ne fali nam ni boleština. Još kad bi pomrla prvorodenčad, došao bi i moj mir.

– Ma kakve studentice, Jure. To me ne zanima.

– Peder.

– Starije situirane žene.

– Kakve žene?

– Stare i situirane, Jure. Stare i situirane. Ako Bog da, imat će i astmu.

– Da ne stignu ni do respiratora – Jure se zacerekao, zamalo mu je harmonika ispala iz ruku.– Riješiš si stambeno pitanje za dva tjedna.

Večer se spustila kad smo popušili cijelu kutiju. Nebo je prekrasno i crno, Mjesec žut i ogroman, oblaka kao da nikad nije ni bilo, a nesnosna vrućina i dalje izbija iz svake pore ove lešine od grada. Jure obriše znoj s čela i zatraži cigaretu. Objasnio sam mu da smo sve popušili. Rekao mi je da sam pička i nastavio prčkati po crno-bijelim tipkama.

Melodija podsjeća na prepotentne europske *arthouse* klasike s puno golotinje i malo narativnog smisla. Svirao je one melankolične pjesme koje uvijek krenu kad protagonist dosegne vrhunac unutarnjeg previranja, zapali cigaretu i zagleda se u horizont. Ne funkcionira bez cigare. Zgužvao sam praznu kutiju i zamijetio da je Jure prestao svirati. Prstom je uperio na Korzo kojim je upravo defilirao savršen primjerak.

Iako ju je vrijeme donekle poštjednulo, vidi se da ima minimalno šezdeset. Kratke sportske hlačice otkrivaju lijepe noge, ali i pozamašnu stražnjicu i mlohav butine. Grudi joj više ne napinju majicu, a lice izgleda umorno, kao da će bore ići još dublje. Kosa joj je kratka i plava, umjetna kao i crveni nokti, ali nije bitno, ja sam umjetnički tip.

– Ča govoriš? – Jure me gurne laktom.

– Jedna večer s njon i prepisat će mi stan.

– Da-da...

– Samo je treban zarazit i za dvešetimane stan je moj.

– Ako je uspješ poljubiti, kupit ću ti škatulu tabaka, ako je zjebeš imaš bocu konjaka, a ako ti prepíše stan, prodajen harmoniku i pare su tvoje.

– Dogovoreno.

Jure mi stisne ruku i pljesne me po guzici: Pa, ča čekaš?

Baba je miješala guzovima sve do *Plodina* u Ružičevoj. Ja sam je pratio s razumne udaljenosti. Iz crne torbice izvadi masku i ušeta u trgovinu. Ja izvučem svoju zamazanu iz džepa, brzinski je nataknem iza ušiju i pođem za njom. Otrčao sam po pelin i završio iza nje u redu za blagajnu. Čim me pogledala bacio sam kutiju kondoma na traku, pored boce. Uzela je kutiju, okrenula je jednom u rukama i vratila natrag na policu.

– Ne treba ti to – rekla je.

– Ne?

– Ne.

– A zašto ne?

– Možda zato jer je moj biološki sat otkucao prije nego si se ti rodio.

Sebi je uzela kutiju crvenog *Westa*, a meni je poklonila *Životinjsko carstvo*. Izišla je prije nego što sam stigao smisliti odgovor.

– Dečko, imaš ti osamnaest? – upita blagajnica.

– Fale mi tri centimetra. – odgovorim i više nije bilo nikakvih problema. Ni hvala, ni laku noć, ni treba vrećica, ni nemojte zaboraviti račun.

Baba me vani dočekala prekriženih nogu. Masku je spustila ispod brade i uživala u cigareti. Došetala se do mene, istrgnula mi topli pelin iz ruke i potegnula.

– Idemo – uhvati me slobodnom rukom i odvuče dalje u sparinu ulice.

Za dvije minute zateknemo se ispred glomaznih drvenih vrata još jedne jadne zgrade. Prodimimo stepenicama hitro i bez zvuka, kao da ju je sram, kao da susjedi uvijek sve slušaju. Zaključa vrata za nama, izvadi dvije čaše i sjedne za mali drveni stol.

Da sam bar izgubio osjet mirisa. Dom joj vonja po vlazi, sparnije je nego vani. Kapljica znoja s mog se nosa skotrljala na tlo, udarac je čudovišan u tišini noći. Mrak je i ne vidim kako izgleda stan. Vidim samo nju, osvijetljenu neonom *Plodina* koji se iz daljine jedva probija kroz jedini prozor u sobi. Ostatak sobe progutala je noć. Pokušam pronaći prekidač.

– Ne! – ona zaurla. – Neću svjetlo.

U redu.

Krenem prema njoj. Želim joj pomilovati obraz, želim je osjetiti. Ona makne glavu i pobjegne u mrak pa sjednem na njezino mjesto i čekam. Pijem. Točim. Pušim.

Kad ju upitam ime, ona natoči novu čašu. Na svako moje pitanje odgovara eksanjem. Kradem više cigareta nego poljubaca, a svakim je dodirom tjeram dublje u mrak. Pelin betonira riječi za dna naših utroba. Pustila je praznu čašu na stolu pa joj natočim još. Boce i noći nemaju kraja.

Sjela je na krevet kad smo ostali bez cigara. Prvi joj put vidim oči. Bliješte u tami. Dođem do nje i položim joj ruku na obraz. Ljubim je u slano čelo. Njezina se ruka penje po mom bedru,

otkopčava pojas, zavlaci je u moje hlače. Obrazi su slaniji, a usne gorke. Skidamo ljepljivu odjeću jedno s drugoga i valjamo se po plahtama. Ali koliko god se lizali i grizli, čupali i mazili, urlali kao zvijeri i stenjali kao kuje, ništa se ne događa. Ne znam u čemu je problem. Nisam toliko ubijen.

Mlohavi i smrdljivi ležimo na krevetu i šutimo. Pijemo. Ne gledamo se.

Ujutro me probudi prazna boca. Gori mi u glavi i najradije bih se izrigao. Borim se zadržati kašalj u sebi, prije ću skočiti kroz prozor nego probuditi babu. Pogledam do sebe. Gola je, ružnija i ne hrče.

Ležimo na madracu u kutku tijesnog jednosobnog stana. Prekrpane pepeljare raspoređene su na svim bitnijim strateškim pozicijama, uvijek nadohvat ruke. Ormarima fale vrata, vidim njezinu jeftinu odjeću. Pljesnivi se lonci i skoreni tanjuri iz sudopera izdižu u Babilonsku kulu. S druge strane prozora vise teglice s mrtvim biljkama. Nema televizije. Frižider ne zuji, pećnica leži onesviještena u lokvi vlastite bljuvotine, u glavi gori jače i svira *Foxy Lady*. Da postoji terasa, vjerojatno bi bila zadržana.

Polako ustanem s kreveta i krenem kopati po razbacanoj robi. Nikako ne mogu minimalizirati škripanje. Drhte mi ruke i nije dobro. Znoj se cijedi s mene. Dosta su mi tenisice, majica i hlače. Zadnji puta preletim pogledom po sobi, u nadi da nisam ostavio nešto što bi moglo odati moj identitet. Za oko mi zapadne samo jedna dopola popušena cigara na ormariću. Automatski krenem prema njoj i na putu slučajno srušim babinu crnu torbicu. Torbica tresne na parket i iz nje izleti inhalator.

Ubrzam tempo kod tornja. Ne mogu ga slušati odmah ujutro. Polka utihne kad mu uletim u vidokrug. Samo glava u pod i gas naprijed i više se neću sjećati je li za mnom vikao peder ili pička. Više se neću sjećati kako je zavijao od smijeha.

Bus me istrese ispred mog socijalističkog stambenog bloka. Otvaram svoja glomazna drvena vrata i ne usudim se pogledati portafon u oči. Gmižem stepenicama i hropćem po hodnicima, svakim korakom sve bliži postelji. Prije nego se bacim u krevet pogledam na prozor. Jučer probao staviti robu vani na sušenje. Sve su zasrali.